

מ"ת 16795/02/22 - מדינת ישראל נגד נגוסי(יונתן) טקלה (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 16795-02-22 מדינת ישראל נ' טקלה(עציר)
תיק חיצוני: 351/2022

בפני כבוד השופט ניצן סילמן
מבקשים מדינת ישראל
נגד
משיבים נגוסי(יונתן) טקלה (עציר)
החלטה

1. בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים כנגדו.
2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו שני אישומים של שוד בנסיבות מחמירות; על פי המתואר בכתב האישום, ביום 12/1/22 וביום 20/1/22 שדד המשיב באיומי סכין שתי חנויות נוחות.
3. אין מחלוקת בדבר קיום ראיות לכאורה; עניינו של המשיב הופנה לשירות המבחן.
4. ביום 29/3/22 התקבל תסקיר שירות המבחן הראשון; המשיב הביע אכזבה וכעס עצמיים; שירות המבחן התרשם כי המשיב מגלה תלות בחומרים ממכרים, וכי זהו הרקע להתנהלות שהביאתו עד הלום; המשיב ביקש חלופה ביתית (ולא התגייס לחלופה טיפולית) ולכך לא יכול היה שירות המבחן לצרף המלצה; ביום 30/3/22 נעצר המשיב אפוא.
5. ביום 8/5/22 עתר המשיב לעיל בבקשה לעיון חוזר על מנת לבחון שילובו בהליך גמילה; ביום 10/5/22 בדיון שנערך בפני ראיתי להפנות המשיב לבחינה חוזרת בשירות המבחן, עם התמקדות בחלופה טיפולית.
6. ביום 6/6/22 התקבל תסקיר שירות המבחן בנושא; התסקיר העלה מודעות מצד המשיב למצופה ממנו בהליך הגמילה (לאור הליך קודם שהוכתר בהצלחה); השירות התרשם מ"מוטיבציה מותאמת להשתלבותו בהליך הטיפול המתואר". השירות מצא את האם מתאימה לשמש ערבה מגבה.
7. סופו של תסקיר- שירות המבחן מצא כי ביכולת החלופה להפחית מסוכנות המשיב, כי המשיב 'מסוגל להפיק תועלת מטיפול', ומכאן המליץ שירות המבחן על שילוב המשיב בחלופה טיפולית- קהילת אילנות.
8. המשיב הופנה לראיון בקהילה ונמצא מתאים גם ע"י הקהילה עצמה (שני גורמי טיפול סבורים שהפרוגנוזה חיובית).
9. בין לבין ביום 22/6/22 הודה המשיב בכתב האישום והורשע; הטיעון לעונש נקבע לעוד כחודשיים, אם כי המשיב הודיע כי הוא בתהליכים על מנת לשלבו בקהילה טיפולית.

10. לאחר בדיקות פיזיות, התקבל תסקיר ביום 6/7/22 הממליץ על שילוב המשיב בקהילת אילנות החל מיום 18/7/22.
11. המבקשת טענה לכל אורך הדרך כי המשיב אינו עונה על התנאים לגבי חריגי הלכת בש"פ 1981/11 **סויה נ' מדינת ישראל**; עוד הוסיפה המבקש כי נוכח מועד הטיעון לעונש, אין מקום להפנות המשיב להליכי גמילה.
12. שמעתי בדיון היום את הערבה המגבה; לטעמי זו תוכל לבצע תפקידה. הבהרתי כי התפקיד מתמצה בהבאת הנאשם לתחנת משטרה אם יפר התנאים או יפלט מהליכי הטיפול או יעזוב הקהילה ויגיע לבית האם.
13. שקלתי הדברים בזהירות. המקרה אינו פשוט; סופו של דבר לדידי, מניעת הפנית המשיב להליכי גמילה לעת זו, תהיה החמצת הזדמנות.
14. ראשית- המלצות התסקירים לשילוב בחלופה טיפולית היו חיוביות; גם אם מעמד ההמלצה אינו כשל המלצה שלילית, עדיין יש משקל מהותי להתרשמות שירות המבחן בשקילת חלופה, במיוחד בחלופה טיפולית.
15. שנית- לא ניתן להתעלם מכך שמדובר במשיב בן 19.5, **ללא עבר פלילי**; הסתבכותו של המשיב כיום נבעה מהרקע ההתמכרותי ולא מקווים אנטיסוציאליים מושרשים- וגם בכך טעם מהותי בהעדפת שיקולי שיקום (ראה למשל ע"פ 3673/15 **פלוני נ' מ"י** לענין זה).
16. שלישית- מדובר במי הסובל מקשיי הסתגלות וניכור עוד מתקופת ילדותו; התסקיר הראשון לאורכו ורוחבו שזור ברשם זה.
17. רביעית- המשיב נטל אחריות בתיק העיקרי. קיים חיסכון מהותי בזמן.
18. חמישית- המבקש עצור כ- 5 חודשים; מעצרו נתפס כמרתיע; ראה לענין זה בש"פ 11163/08 **מ"י נ' סל. שירות המבחן התרשם ממצוקה של ממש במעצר**.
19. שישית- התמדה- העובדה כי כלל התסקירים ממליצים על שילוב בחלופה טיפולית, העובדה כי המשיב דבק ברצונו לפנות להליכי גמילה מהלך כל אותם חודשים, אומרת דרשני.
20. אשר לתנאי הלכת בש"פ 1981/11 **מ"י נ' סויה**, אכן, אין המדובר במי שהיה מצוי בהליך גמילה ממש ערב מעצרו; עם זאת המשיב מכיר בכך כי הסמים הם שהביאוהו להתנהגות השולית, ולפחות להתרשמות שירות המבחן, עבר כבר ניקיון פיזי במסגרת מעצרו. אמנם, התנאי הראשון כלשונו אינו מתקיים, יחד עם זאת- גם כאן ניתן למצוא חריגים. אתחיל בתנאים השני והשלישי של חריגי הלכת סויה ואשוב לתנאי הראשון
21. לגבי פוטנציאל הצלחת הליך הגמילה- אין לי אלא להפנות לאמירות בתסקירים לגבי ההתרשמות מהמשיב כמי שקיימים לו סיכויי הצלחה ניכרים, נוכח גילו הצעיר והמוטיבציה שהוא מגלה. רשם זה חזר על עצמו לאורך כל התסקירים.
22. עוד אציין כי מדובר במי שכבר עלה בידו להשתלב בעבר בהליך טיפולי ארוך טווח, בהצלחה; יש בכך גם ללמד על פרוגנוזה חיובית וגם להקהות את התנאי הראשון כאמור לעיל שכן מדובר במי שעבר הליכי

טיפול וגמילה.

23. אשר ליכולת החלופה להקחות המסוכנות- גם כאן ניתן להפנות לכך כי שירות המבחן ציין הדבר **במפורש בתסקיר מיום 6/6/22**, כי יש בחלופה להקחות מסוכנות, ולמעשה הבהיר כי מיקוד הסיכון המשיב נובע מתלותו בסמים (ומשכך עקירת התלות תעקר הסיכון); שירות המבחן מצא כי נסיבות חיי המשיב הביאו לתלות בסמים וזו הביאה לרמת הסיכון; הניסיון לגדוע מעגל שוטה זה מחייב הליך טיפולי ולטעמי הפרוגנוזה מתאימה .

24. דגש ראיתי לשים לכך שהמשיב ביטא אכזבה עצמית, והיה מודע לתוצאות של מעשים אלימים, אגב הזדהות עם פגיעת הקורבנות (ראה תסקיר ראשון, פרק רקע ועבריינות)

25. זאת ועוד- קיימים לא מעט מקרים בפסיקה בהם סבר כב' בית המשפט העליון כי די בהתקיימות שניים משלושת התנאים- על מנת לאפשר לשלב נאשם בהליכי גמילה גם בשלב המעצר; ראה למשל- בש"פ 32/12 **פלוני נ' מ"י**; בש"פ 4036/15 **ישראלי נ' מדינת ישראל** ("החריג דנן יחול אם התקיימו שניים משלושת התנאים המצטברים הבאים....").

26. מקרה והמדובר ברצון כן ואמיתי להיגמל, יש לשקול בחיוב שחרור נאשם, גם אם רצון הנאשם בחלקו נובע מרצונו להשתחרר מהמעצר (בש"פ 8791/10 **לוי נ' מ"י**).

27. במיוחד אמורים הדברים מקום בו נסיבות החיים אינן פשוטות. במצב זה הגמשת כללי הלכת סויסה (לרבות באי קיום התנאי הראשון) מתבקשת. אין לי אלא להפנות **לכתוב** בבש"פ 1152/17 **מולה דרבה נ' מ"י**:

"...אני סבורה שהיחוד במקרה זה נובע מכך שלא זו בלבד שמדובר באדם הנמצא בתחילת חייו, אלא גם שעד כה הזדמנויות החיים שעמדו לרשותו, ובכללן יכולתו לצפות לתמיכה משפחתית, היו תמיד דלות. כפי שצינתי בעבר, ראוי גם במקרה זה שלא לנעול את השער דווקא כאשר "שערי התקווה... מאיימים להיסגר" (ראו: בש"פ 3292/14 **ציבר נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (20.5.2014)). נסיבות חיים אלה מעצימות את ההצדקה לעשות כל מאמץ למיצוי הפוטנציאל השיקומי של העורר, אשר במשך כל חייו נעדר דמות הורית שיכלה להכווין אותו ולהציב עבורו גבולות.

הפוטנציאל השיקומי המשמעותי של העורר לא נעלם גם מעיני שירות המבחן, אשר מצא את העורר כמתאים לתכנית טיפולית ואף אישר את המתווה הכללי שלה. כפי שנקבע בעבר, "דרך המלך, בבחינת תנאי יסודי למתן צו מבחן לטיפול גמילה, היא המלצת שירות מבחן, שהוא הגוף המקצועי המרכז את המידע הנדרש לקבלת החלטה אם הנאשם מתאים לעבור טיפול גמילה" (ראו: עניין סויסה, בעמ' 115).

על רקע זה, אם בעת הנוכחית הצליח העורר לגייס עצמו לתהליך של גמילה שלו נמצא מתאים - הרי שבהתחשב בגילו הצעיר ובמיעוט ההזדמנויות שעמדו בפניו - יש לעשות כל מאמץ לאפשר לו לעשות שינוי. שינוי כזה, ככל שיצליח, ייטיב עמו, ולא פחות מכך עם החברה כולה, שהרי לצד האינטרס להגן על הציבור מפני מבצעי עבירות ניצב גם האינטרס הציבורי בשיקום עבריינים (ראו: ע"פ 2420/15 **אבטליון נ' מדינת ישראל**, פסקה 19 (29.11.2015); ע"פ 4503/16 **אבו שנדי נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (9.6.2016)).

28. **מדובר במשיב אשר אביו נטש את הבית בהיותו ילד; אמו התחתנה עם אחר ואז שוב נטש אב המשפחה; המשיב "חווה חסכים רגשיים וחינוכיים ואמו לא הייתה פנויה לתת מענה"; שירות המבחן מציין שוב ושוב כי**

מדובר במשיב הסובל תחושת ניכור, העדר תמיכה, ובשל קשיי הסתגלות חלה התדרדרות עקבית בכל מישורי חיו.

29. **מדובר במשיב אשר עשה כל שיכול כדי לצאת ממסלול ההתדרדרות-** לא תמיד עולה בידו- מנסה להיקלט בפנימייה; עובר הליכי שיקום במלכישוע בהיותו נער (!!!); מתגייס לצבא ומנסה להתקבל לשירות קרבי; משיב אשר הרחקתו ממוקדי סיכון יכולה להפכו למי שיועיל לחברה תחת מחריב.

30. ראה האמירות בבש"פ 4336/19 ביאדגלין (יש לשקול שיקולים גם לבר הלכת סויסה); ראה גם בש"פ 4930/20 (החמצת הזדמנות לערוך שינוי), בש"פ 4950/20 **אלחמידי נ' מ"י**.

31. עוד אציין כי ייחוד המקרה דנן בא לכדי ביטוי **עת מהלך תקופה ממושכת, לאורך כלל התסקירים מקפיד המשיב להבהיר כי זהו רצונו, וכך גם בתיק העיקרי.**

32. לשחרור להליכי גמילה וטיפול במקרה של שוד, גם עם עבר מכביד ומאסר מותנה- ראה בש"פ 4108/09 **סולומון וונדמגין נ' מדינת ישראל**; להגמשת תנאי הלכת סוויסה גם לאחר שנאשם ריצה מאסר, ומואשם בעבירת שוד- ראה בש"פ 8168/17 **קרקני נ' מדינת ישראל**; ראה גם בש"פ 6990/08 **גיטנס נ' מדינת ישראל**, בכל הנוגע ליצירת ציפיה לאחר תסקיר.

33. ראה במיוחד בש"פ 3292/14 **ציבר נ' מ"י** גם כן בעבירת שוד (התחשבות בנסיבות חיים); בש"פ 4336/19 **ביאדגלין נ' מ"י** - שוב התחשבות בנסיבות חיים; ראה גם מ"ת (מר') 20489-04-15; מ"ת (י-ם) 1556-02-17; מ"ת (י-ם) 10131-04-18; מ"ת (חי') 54384-02-15.

34. עוד אפנה למאמר "**שחרור בערובה לחלופת מעצר טיפולית: החריג שהפך לכלל**" הסניגור, 290, עמ' 4.

35. ראה גם בש"פ 8168/17 **קרקני נ' מ"י** ("כל הליך מעצר הוא עניין לתפירה ידנית", ומשמעות תסקירים), ומהעת האחרונה ממש- בש"פ 8098/21 **בוהדנה נ' מדינת ישראל**- שילוב שיקולים כמצדיק הפניה לגמילה.

36. סופו של יום, רואה אני לאמץ ההמלצה ולהורות כדלקמן:-

37. אם המשיב תשמש כערב מגבה, כאמור בפרוטוקול הדיון מהיום.

38. **החל מיום 18/07/22 ישולב המבקש בקהילת אילנות**, וישהה בה בתנאי המקום בקהילה, עד תום ההליכים כנגדו; המשיב יחתום על התחייבות בגובה 20,000 ₪ להבטחת שמירת תנאי המקום הנ"ל וקיום הוראות גורמי הטיפול; מובהר לקהילת אילנות כי בכל מקרה של הפרת תנאים, יציאה משטח הקהילה, התנהגות אלימה, יש לדווח מיידית למשטרת ישראל ולשירות המבחן; **מובהר למשיב כי הפרה או עזיבת הקהילה תביא להשמתו מאחורי סורג ובריח; הערב המגבה לא מיועד לשמש כחלופה אלא לדאוג להעברת המשיב לגורמי אכיפה.**

39. 5129371ב"כ המשיב יוודא כי המשיב יקיים תנאי הקליטה כאמור בתסקיר ; ב"כ המשיב יעדכן האמור; ב"כ המשיב יעדכן גם בתיק העיקרי דבר החלטה זו.

40. **54678313השב"ס יעביר המשיב דלת לדלת לקהילת אילנות ביום 18/07/22 לא יאוחר משעה 11:00;**

ניתן צו פיקוח מעצרים לטובת שירות המבחן למשך 6 חודשים; שירות המבחן יגיש עדכון תוך 30 ימים ממועד הקליטה לגבי קליטת המשיב בקהילת אילנות.

41. על מנת לאפשר מעקב- המאשימה מתבקשת להודיע עד 14/7/22 עמדתה לאחר בחינה וזאת לשם שהמשיב יוכל להיערך נפשית בנושא הקליטה.

42. להעביר לשב"ס (יש לוודא קיום התנאים!), לקהילת אילנות, לשירות המבחן ולצדדים.

ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.